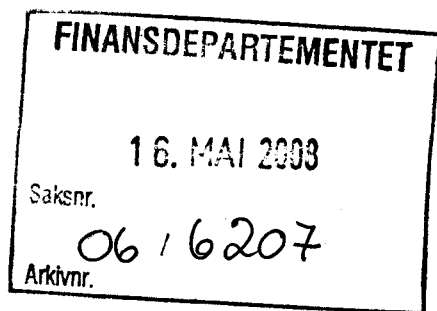

Finansdepartementet
Postboks 8008 – Dep.
0030 Oslo

Oslo, 15. mai 2008

Høringsuttalelse – utkast til lovbestemmelser om finansinstitusjoners navnebruk

Det vises til Finansdepartementets brev 15.02.08 om ovennevnte. SpareBank 1 vil med dette avgi høringsuttalelse til lovforslaget.

Innledning

SpareBank 1-alliansen består av 22 sparebanker, en forretningsbank og produktselskapene eid av SpareBank 1 Gruppen AS. Alliansen er samlet sett en av de største tilbyderne av finansielle produkter og tjenester i det norske markedet. Bankene i SpareBank 1-alliansen distribuerer SpareBank 1 Gruppens produkter, og samarbeider på sentrale områder som merkevare, arbeidsprosesser, kompetansebygging, IT-drift, systemutvikling og innkjøp. SpareBank 1-alliansen har inngått strategiske samarbeidsavtaler med LO og LOs fagforbund.

Sentralt for utviklingen av SpareBank 1-alliansen har vært bruk av "SpareBank 1" som et samlende "superbrand", både i profileringen av de enkelte finansinstitusjoner som inngår i alliansen og de tjenester og produkter som alliansen står bak. Det strategiske samarbeidet med LO har også bidratt til utvikling av produkter og tjenester tilpasset LOs behov, hvilket har styrket både LOs og SpareBank 1-alliansens konkurransekraft.

Finansdepartementets lovforslag vil, dersom det blir vedtatt, bidra til å svekke SpareBank 1-alliansens konkurransekraft i det norske markedet for finansielle tjenester, både overfor bestemte brukergrupper og generelt på lokalt, regionalt og nasjonalt plan. Vi kan vanskelig se at lovforslaget tjener verken forbrukerne eller øvrige interesser finanslovgivningen skal ivareta. Uansett synes ikke forslaget å gi en effekt som i sum veier opp de ulemper det vil medføre for den enkelte finansinstitusjon.

Den uheldige praksis man i enkelte tilfelle har sett vedrørende finansinstitusjoners navnebruk tilsier ikke bruk av noe forbud lik det Finansdepartementet nå foreslår. Dagens lovgivning utgjør et tilstrekkelig rettslig grunnlag for å sikre en "sunn" navnebruk for norske finansinstitusjoner. Dersom enkelte finansinstitusjoner ikke overholder de rammer for navnebruk som dette lovverket setter er løsningen ikke å gi nye lovregler, men å sette myndighetene i stand til å håndheve de vi allerede har på en bedre måte.

Kommentar til lovgivningsprosessen

Finansdepartementet ba i brev til Kredittilsynet av 22. desember 2006, om at tilsynet utredet forslag til lovbestemmelser som generelt forbyr finansinstitusjoner å bruke sekundære forretningskjennetegn.

Tilsynet ble også bedt om å vurdere behovet for endringer i andre lover som for eksempel foretaksnavneloven.

Kredittilsynet har i sin utredning av 25. april 2007 avgitt to alternative forslag til lovregler, hvor det ene følger den generelle forbudslinjen som Finansdepartementet la opp til i mandatet til Kredittilsynet (forslag I). Det andre forslaget, som FNH har gitt viktige bidrag til, bygger på å videreføre adgangen til å bruke sekundære forretningskjennetegn, men med en innstramning i forhold til det som er praksis blant en rekke finansinstitusjoner i dag (forslag II).

Det foreliggende forslag til lovregler er iflg. høringsnotatet fra Finansdepartementet utarbeidet med utgangspunkt i ovennevnte forslag I fra Kredittilsynet, men i strid med tilsynets uttalte preferanse.

Departementets lovforslag er gitt en bemerkelsesverdig kortfattet begrunnelse. Det synes heller ikke vært foretatt noen konsekvensanalyse av forslaget. Når det gjelder de anførte hensyn bak lovforslaget; hensynet til konkurransen, hensynet til sikringsordningen og hensynet til taushetsplikt, synes ikke departementet å ha foretatt noen faktabasert vurdering av på hvilke punkter dagens lovgivning svikter eller om Kredittilsynets forslag II, vil imøtekomme de angitte hensyn på en tilfredsstillende måte. Man må kunne forvente at når departementet velger å se bort fra Kredittilsynets forslag II, som ble preferert av tilsynet og som har samlet støtte i finansnæringen, ville departementet funnet grunn til å fremme et mer gjennomarbeidet lovforslag enn det foreliggende, som dessverre synes å være preget av uklarheter på flere sentrale punkter. Til tross for at denne saken har vært relativt grundig utredet, er departementets høringsbrev svært kortfattet og gir begrensede holdepunkter for å kunne fastslå rekkevidden av visse sider ved lovendringene som foreslås. Høringsbrevet gir heller ikke klare holdepunkter for hvordan departementet forholder seg til forslagene i Kredittilsynets utredning.

Nærmere om innholdet i lovforslaget

Slik forslaget er utformet innebærer det et generelt forbud mot bruk av ordene "bank" eller "forsikring" uten som et tillegg til foretaksnavnet. Lovteksten knytter forbudet opp mot foretakets "andre betegnelser for sin virksomhet" (vår understrekning). Hva som ligger i virksomhetsbegrepet er ikke nærmere angitt i utkastets ordlyd eller i høringsnotatet. Ut fra tidligere uttalelser fra myndighetene samt gjengivelsen av Kredittilsynets brev av 25. april 2007 i pkt. 2.1 i høringsnotatet, kan det reises spørsmål om lovforslaget er ment å skulle ramme merkevarebruk og produktnavn i tillegg til bruk av sekundære forretningskjennetegn (om foretaket som institusjon). Dette er i prinsippet to vidt forskjellige forhold som det vil være uheldig å blande sammen, selv om grensen undertiden kan være flytende i forhold til om vi står overfor bruk av et sekundært forretningskjennetegn eller bruk av et varemerke i snever forstand.

Det legges til grunn at lovforslaget ikke innebærer regulering av finansinstitusjoners merkevarebruk og produktnavn. Dersom man skulle utelukke merkevarebruk og produktnavn ville dette bl.a. skade det samarbeidet SpareBank 1 gjennom flere år har hatt med LO, der SpareBank 1 sine produkter markedsføres gjennom LOfavør konseptet. Man ville også begrense den innovasjon som skjer ved bruk av nye "newbrand" og "white label" produkter rettet til bestemte kundegrupper gjennom nye distribusjonskanaler som for eksempel innenfor idretten.

Departementets lovforslag innebærer også at foretaksnavnet til morselskapet, konsernenheten eller konsernet skal fremgå i navnet til ethvert foretak som inngår i et finanskonsern. Som påpekt også av andre høringsinstanser, vil en slik bestemmelse gi et resultat som må anses som mer villedende enn veiledende. Dette er ikke minst illustrert i eksemplene nevnt i høringsuttalelsen til

Finansieringsselskapenes Forening, Kredittilsynets forslag II, som innebærer at foretaksnavn til morselskapet mv. kan fremgå også som et tillegg til navnet, gir den nødvendige fleksibilitet til å unngå den forvirring departementets forslag kan føre til samtidig som intensjonen bak departementets forslag opprettholdes.

Forholdet til allianser og andre former for sammenslutninger utenfor konsernforhold

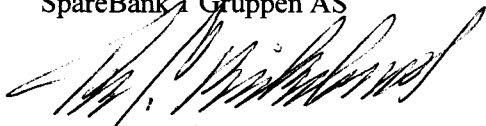
Bruk av felles merkevare og produktnavn, samt bruk av felles branding av produktselskaper, har vært avgjørende for oppbyggingen av SpareBank 1-alliansen. Vi vil anta at Finansdepartementet ikke ønsker en lovgivning som innebærer at bruk av slike adekvate og effektive virkemidler for å bygge opp slike allianser eller andre liknende sammenslutninger blir forbudt. I så fall vil dette i ikke uvesentlig grad virke konkurransehennende ved at kun de største finanskonsernene (og gjerne utenlandske) vil ha kapasitet til å konkurrere om større næringslivskunder og å gi et generelt landsdekkende tilbud av finansielle tjenester.

Avslutning

Vi er kjent med at en rekke sentrale aktører, deriblant Kredittilsynet har uttalt seg svært kritisk til Finansdepartementets lovforslag. SpareBank 1-alliansen slutter seg til denne kritikken. Det skal imidlertid påpekes, som også gjort av FNH i deres høringsuttalelse, et det har vært en viss utglidning i navnepraksis, som i noen tilfelle kan ha vært egnet til å skape forvirring blant kunder og andre. Bransjen er imidlertid på god vei til selv å rette opp i disse forholdene.

Som det fremgår innledningsvis er SpareBank 1-alliansen er av den oppfatning at dagens lovgivning er et tilstrekkelig grunnlag for å sikre at finansinstitusjoners navnebruk ikke strider mot de hensyn departements lovforslag er ment å ivareta. Skulle allikevel departementet finne at dagens lovgivning bør strammes inn, deler SpareBank 1-alliansen Kredittilsynets og bransjens alminnelige holdning om at forslag II i Kredittilsynets utredning av 25. april 2007 gir et egnet og tilstrekkelig lovgrunnlag for å ivareta hensynet til konkurransen, sikringsordningen og taushetsplikten.

Med vennlig hilsen
SpareBank 1 Gruppen AS

Tor G. Birkeland
juridisk direktør